

Forsvarsmaterielle etiske krav til leverandører

1. BAKGRUNN

Forsvarsmateriell (FMA) har som mål å foreta effektive anskaffelser som understøtter en positiv samfunnsutvikling som tar hensyn til mennesker, samfunn og miljø. For å kunne nå dette målet stilles det en rekke krav til de som ønsker å bli leverandører til FMA. Dette omfatter krav til leverandørens sosiale ansvar, miljøansvar, økonomiske ansvar, korrupsjonsforebygging, samt krav til leverandørens virksomhetsstyring.

Dette dokumentet kommer i tillegg til etisk egenerklæring som alle leverandører til Forsvarsdepartementet med underliggende etater må signere.

2. SOSIALT ANSVAR

2.1. INTRODUKSJON

Leverandøren skal respektere grunnleggende krav til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og miljø. Leveringsomfanget skal være fremstilt under forhold som er forenlige med kravene angitt nedenfor. Kravene bygger på sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet.

Kravene angir minimumsstandarder. Der konvensjoner og nasjonale lover og reguleringer omhandler samme tema, skal den høyeste standarden alltid gjelde. Dersom Leverandøren bruker underleverandører til å oppfylle denne Kontrakten, er Leverandøren forpliktet til å videreføre og bidra til etterlevelse av kravene hos sine underleverandører.

2.2. FN'S MENNESKERETTIGHETER

Leverandøren skal respektere FNs menneskerettigheter.

2.3. TVANGSARBEID/SLAVEARBEID (ILO konvensjon nr. 29 og 105)

Det skal ikke foregå noen form for tvangsarbeid, slavearbeid eller ufrivillig arbeid.

Arbeiderne må ikke levere depositum eller identitetspapirer til arbeidsgiver og skal være fri til å avslutte arbeidsforholdet med rimelig oppsigelsestid.

2.4. FAGORGANISERING OG KOLLEKTIVE FORHANDLINGER (ILO konvensjon nr. 87, 98)

Arbeiderne skal uten unntak ha rett til å slutte seg til eller etablere fagforeninger etter eget valg, og til å forhandle kollektivt.

Arbeidsgiveren skal ikke diskriminere fagforeningsrepresentanter, eller hindre dem i å utføre sitt fagforeningsarbeid.

Dersom disse rettigheter er begrenset ved lov, skal arbeidsgiveren legge til rette for, og ikke i noe tilfelle hindre, parallelle mekanismer for fri og uavhengig organisering og forhandling.

2.5. FORBUD MOT BARNEARBEID (FN konvensjon om barnets rettigheter, ILO konvensjon nr. 138, 182)

Barn har rett til å bli beskyttet mot økonomisk utnyttning i arbeid, og mot å utføre arbeid som kan svekke utdannings- og utviklingsmuligheter.

Minstealderen må ikke i noe tilfelle være under 15 år (14 eller 16 år i visse land).

Barn under 18 år skal ikke utføre arbeid som setter helse eller sikkerhet i fare, inkludert - nattarbeid.

Dersom det foregår slikt barnearbeid, skal det arbeides for snarlig utfasing. Det skal samtidig legges til rette for at barna gis mulighet til livsopphold og utdanning inntil barnet ikke lenger er i skolepliktig alder.

2.6. DISKRIMINERING (ILO konvensjon nr. 100 og 111)

Det skal ikke foregå noen diskriminering i arbeidslivet basert på etnisk tilhørighet, religion, alder, uførhet, kjønn, ekteskapsstatus, seksuell orientering, fagforeningsmedlemskap eller politisk tilhørighet.

2.7. ARBEIDSMILJØ

2.7.1. GJENGS LØNNS- OG ARBEIDSVILKÅR

Leverandøren skal sørge for at ansatte i egen organisasjon og ansatte hos eventuelle underleverandører ikke har dårligere lønns- og arbeidsforhold enn det som følger av gjeldende landsomfattende tariffavtale, eller det som er normalt for vedkommende sted og yrke.

Arbeidsmiljøet skal være sikkert og hygienisk, med tanke på den rådende kjennskap til næringen og særskilte farer. På selve produksjonsstedet skal arbeidsmiljøet, overholde et sett av nasjonale juridiske minimumsstander for sikkerhet og hygiene. Tilstrekkelige tiltak skal gjøres for å forhindre ulykker og helseskader som følge av, assosiert med, eller forekommende i forbindelse med arbeid. Dette, så langt som mulig, ved å minimere årsakene til farer i arbeidsmiljøet. Alle ansatte skal ha tilgang til helse- og sikkerhetsutstyr/verneutstyr som tilfredsstillende nasjonale minimums standarder.

Ansatte skal bli informert om eventuelle helserisikoer forbundet med arbeidet.

Dette gjelder bare for ansatte som direkte medvirker til å oppfylle Kontrakten.

2.7.2. OVERTID

Arbeidstimer pr uke skal ikke overstige nasjonale rettslige standarder.

Arbeiderne skal alltid få overtidstillegg, i tråd med nasjonale rettslige minimumsstandarder.

2.7.3. KRAV OM ARBEIDSAVTALE

Alle arbeidere har krav på en arbeidsavtale skrevet på et språk de forstår.

Forpliktelser til ansatte i henhold til internasjonale konvensjoner og nasjonal trygdelovgivning, som følger av det ordinære arbeidsforholdet, skal ikke omgås gjennom bruk av kortsiktige kontrakter (for eksempel akkordarbeid, tilfeldig arbeid, dagarbeid), underleverandører eller andre arbeidsforhold.

3. MILJØANSVAR

3.1. MILJØLEDELSESYSTEM

Leverandøren skal ha etablert et miljøledelsessystem som minimum består av følgende elementer:

- Et system for virksomhetens miljøhensyn og miljøpolicy
- Strategi for kompetanse innen miljøfeltet
- Prosedyrer for gjennomføring av Kontrakten på en miljømessig forsvarlig måte

Leverandøren kan vise til virksomhetens kvalitets- eller miljøledelsessystem i henhold til ISO 14000, EMAS, eller andre tilsvarende tredjeparts godkjente systemer

3.2. EMBALLASJEGJENVINNING

Norske Leverandører (produsent eller importør) som benytter emballasje, skal på tidspunkt for kontraktsinngåelse være medlem i en returordning, eller oppfyller forpliktelsen gjennom egen returordning med egen ordning for sluttbehandling hvor emballasjen blir tatt hånd om på en miljømessig forsvarlig måte (Grønt Punkt Norge eller tilsvarende returordning).

4. KORRUPSJONSFOREBYGGING (Europarådets strafferettslige konvensjon mot korrupsjon av 27.januar 1999 og tilleggsprotokollen av 22.januar 2003)

Leverandøren skal ha iverksatt tiltak eller ha systemer i sin virksomhet som skal forebygge korrupsjon og påvirkningshandel.

Tiltak eller system som Leverandøren kan vise til å ha iverksatt for å forebygge korrupsjon kan være:

- Etablering av internkontroll.
- Utarbeidelse av etiske retningslinjer.
- Opprettelse av varslingskanal og lignende.

5. VIRKSOMHETSSTYRING

Leverandøren skal ta nødvendige skritt for å implementere kravene i dette vedlegget og innlemme kravene i all dens drift samt gjøre kravene til en integrert del av dens virksomhetsfilosofi.

Leverandøren skal tildele ansvar for alle saker vedrørende disse etiske reglene til en leder innen Leverandørens organisasjon.

Leverandøren skal sette etterlevelse av disse etiske regler som et vilkår for alle avtaler som den inngår med underleverandører. Disse avtalene skal forplikte underleverandører til å rette seg etter alle reglene i dette vedlegget, og delta i Leverandørens kontrollaktiviteter som anmodet.

6. ETTERLEVELSE

6.1. DOKUMENTASJON

På Kjøpers forespørsel skal det dokumenteres at Forsvarsmaterielle etiske regler blir overholdt. Følgende dokumentasjon aksepteres:

- En rapport fra Leverandøren som dokumenterer at de etiske reglene blir overholdt.
- En ekstern rapport om arbeidsvilkår på produksjonsplassen(e). Informasjon om inspeksjonsmetode og identiteten til inspektøren er påkrevd.
- Relevant sertifisering av Leverandøren. SA8000 eller tilsvarende standard.

6.2. INSPEKSJONER

Kjøperen og dennes autoriserte representanter forbeholder seg retten til å inspisere alle produksjons- og lagerområder som blir brukt av Leverandøren, inkludert alle produksjons og lagerområder brukt av underleverandører.

Kjøperen forbeholder seg retten til å gjennomføre både avtalte og uanmeldte inspeksjoner.

6.3. BRUDD PÅ FORSVARSMATERIELLS ETISKE REGLER FOR LEVERANDØRER

Dersom det foreligger brudd på Forsvarsmaterielle etiske reglene for leverandører skal Leverandøren gjøre nødvendige rettende tiltak innen en frist avtalt mellom Kjøper og Leverandør. Tidsfristen som avtales skal som hovedregel ikke være lengre enn 3 måneder.

Dersom Leverandøren ikke gjør rettende tiltak innen den avtalte tidsfristen, har Kjøperen rett til å ilegge bøter eller holde tilbake deler av kjøpesummen som står i forhold til type og omfang av brudd på disse reglene.

Dersom Leverandøren mislykkes i å gjøre rettende tiltak innen avtalt frist, har Kjøperen rett til å iverksette øvrige sanksjoner etter Kontrakten som står i forhold til type og omfang av bruddene, og i forhold til Kjøperens interesse av at kravene er fulgt.